

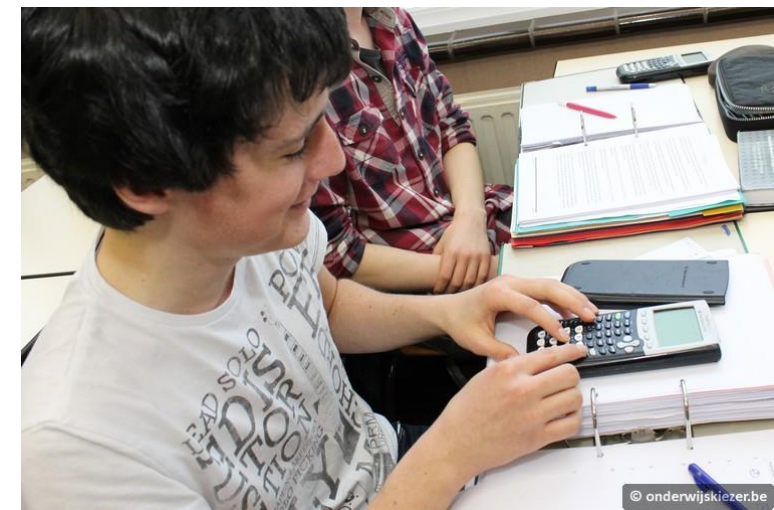
Het CLB helpt.

Van (buitengewoon) basisonderwijs naar 1B

KICK-OFF SESSIE

5 oktober 2023

- Wij starten om 10u03
- De sessie wordt opgenomen en kan achteraf herbekeken worden
- Alle documenten zijn terug te vinden via baso.vclbwaasdender.be

Even dit

- Welkom + wie zijn wij
- Praktische afspraken: opname + evaluatie
- **Doelstelling:** kennismaken met de materialen die er zijn en hoe ze te gebruiken
- **Achtergrond:**
 - instrumenten zijn ontworpen door pedagogisch begeleiders i.s.m. leerkrachten eerste graad secundair onderwijs
 - het zit niet meer in de opdracht van PBD om vorming te geven aan CLB, dus proberen we dit zelf

Programma

- Visie en achtergrond: geschiedenis + visietekst
- Zill en Llinkid + voorstelling van de documenten
- Oefening
- Nog even dit: evaluatie

Visie en achtergrond: geschiedenis

- 01/09/2019: modernisering van het secundair onderwijs
- 1 op 1 toegang tot het secundair onderwijs = beslissingsrecht duidelijker bij de basisschool, dus ook een groter 'verantwoordelijkheidsgevoel'
- handelingsverlegenheid bij verschillende actoren
- > "we weten niet hoever de leerlingen moeten staan i.f.v. 1B, wat wordt verwacht, waar we ze moeten op voorbereiden"
- > CLB-collega's kregen steeds meer vragen hierover, leerplan was nog niet uitgerold
- er bestonden een soort(en) checklist(s) '1B': in de praktijk zagen we die op verschillende plaatsen terug opduiken, inhoudelijk klopt deze niet (meer)
- Vlak voor de lockdown (begin 2020) eerste overleg met enkele CLB'ers uit Oost-Vlaanderen en enkele pedagogisch begeleiders
- Documenten hebben een lange weg afgelegd, maar nu willen we ze wel duiden
- *Eigen noot: documenten vanuit katholiek onderwijs, OVSG is hier niet in meegestapt (ook GO! CLB niet)*
- > **Uiteindelijk documenten die de leerplandoelen van het katholiek onderwijs in 1B koppelen aan de generieke doelen in ZILL basisonderwijs**

Visie en achtergrond: visietekst

- **Uitgangspunt:** op welke wijze kunnen we leerlingen die mogelijk geen perspectief hebben op een getuigschrift toch maximaal ondersteunen
- **Doel:** in een begeleidingstraject kan het zinvol zijn om het leerplan Zin in leren! Zin in leven! (ZILL) te vergelijken met het leerplan van de B-stroom (LINKID). Die vergelijking geeft, wat het leerplan betreft, mogelijk een antwoord op enkele van de volgende vragen:
 - Wat dient de leerling te verwerven op het einde van het basisonderwijs en op het einde van 1B?
 - Waarop zetten beide leerplannen in, wat is gemeenschappelijk?
 - Waarop wordt in de B-stroom minder of niet ingezet? Waarop zetten ze bijkomend in?

Visie en achtergrond: visietekst

- **Deze documenten zijn:**

- enkel te gebruiken binnen een begeleidingstraject in de overgang lager-secundair onderwijs.

- een vergelijkende leerplanstudie voor leraren(teams). De pedagogisch begeleider en/of CLB-begeleider ondersteunen scholen die hier mee aan de slag willen gaan. Contacteer hen dus tijdig wanneer je voor het eerst met de documenten aan de slag gaat.

- ondersteunend voor leraren binnen het onderwijsleerproces van leerlingen waarbij een overstap naar 1B tot het perspectief behoort. Dit proces kan starten op elk moment van de onderwijsloopbaan. We houden rekening met de mogelijkheden en ontwikkeling van leerling(en), zodat zij vanuit hun eigen noden kansen tot groei krijgen door een gedifferentieerd aanbod.

- **in geen geval een afvinklijst / checklist noch een beslissingstool** om al dan niet een getuigschrift basisonderwijs uit te reiken. We blijven daarbij de totale ontwikkeling van het kind vooropstellen, binnen alle tien de ontwikkelvelden van het leerplan ZILL, zowel de persoonsgebonden als de cultuurgebonden ontwikkeling

ZILL & LLinkid

Vertrekpunt: vergelijkende studie leerplandoelen BaO en SO (1B)

Richting & taal geven in keuzeprocès
met behoud van ontwikkelingsgerichte kijk!!

Welkom bij het leerplan
Zin in leren! Zin in leven!

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN

Maak kennis met visie en concept

Onder 'concept' gidsen we je doorheen de krachtlijnen van het leerplan. Je ontdekt er wat het betekent om met een Zill-bril naar het leren te kijken.

[CONCEPT >](#)

Raadpleeg het leerplan

Onder 'leerinhoud' kaderen we alle ontwikkelvelden en -thema's. Je kunt er de generieke doelen en hun inhoud en leerlijnen raadplegen.

[LEERINHOUD >](#)

Vind inspiratie en voorbeelden

In de 'bib' snuister je door illustraties en begrippen bij zowel visie als leerinhouden. Je gebruikt de 'bib' om doorheen de website te zoeken.

[BIB >](#)

Ga aan de slag met onze hulp

Onder 'support' vind je alle materialen en tips die je helpen om het leerplan te implementeren en om met de tools te leren werken.

[SUPPORT >](#)

Leerplannen

Leerplannen

Huidige zoekopdracht wissen.

Alle graden

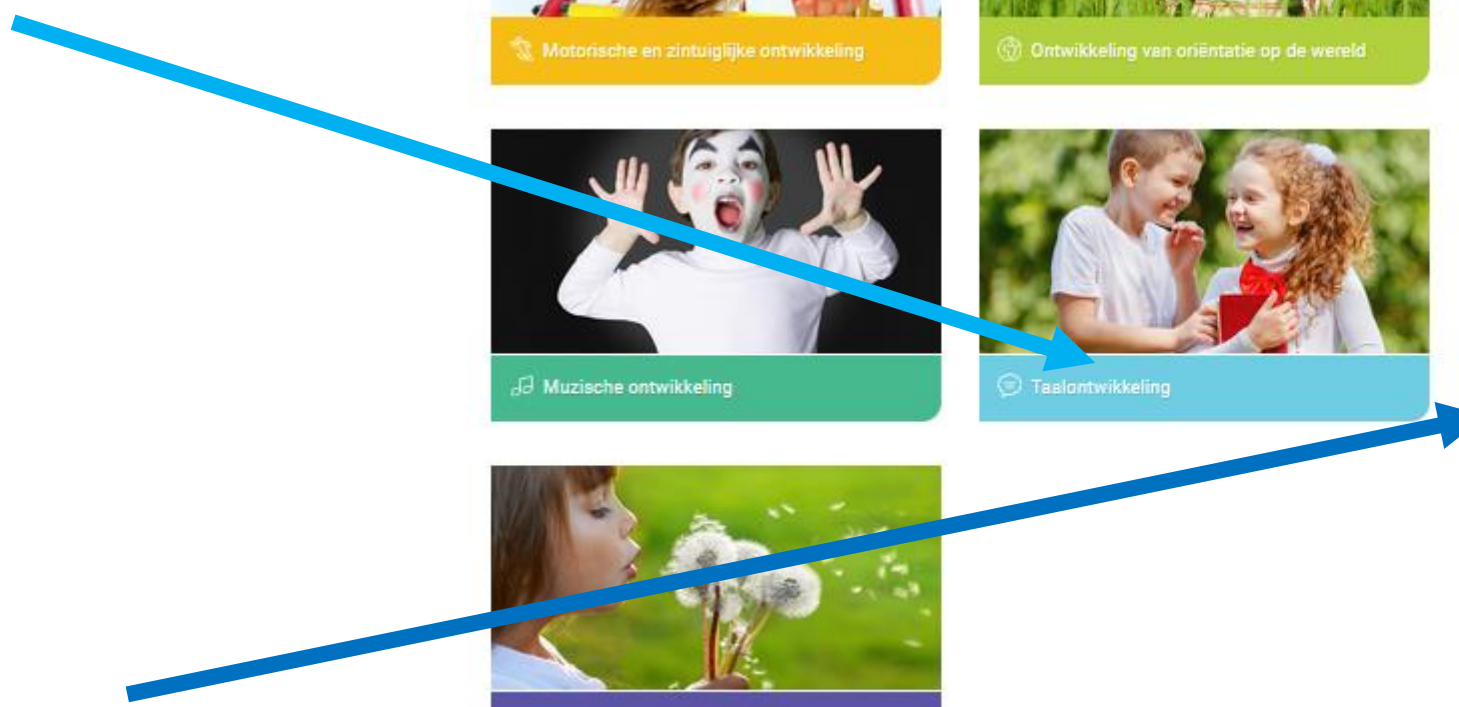
Alle studierichtingen / basis opties / ...

Alle finaliteiten

- Aardrijkskunde (III-Aar-d) (v1)
- Aardrijkskunde - I A (v2)
- Aardrijkskunde B (v1)
- Aardrijkskunde B + S (III-Aar'-d) (v1)
- Aardrijkskunde B - II - D (v2 - 4e leerjaar)
- Aardrijkskunde B - II - D (v3 - 3e leerjaar)
- Aardrijkskunde B - II - DA (v2 - 4e leerjaar)
- Aardrijkskunde B - II - DA (v3 - 3e leerjaar)
- Afwerking Bouw (III-AfBo-a) (v1)
- Agrotechnieken dier (III-AgDi-da) (v1)
- Agrotechnieken plant (III-AgPl-da) (v1)
- Applicatie en databeheer (III-Anda-da) (v1)

[NAAR DE LEERPLANNEN VAN DE OUDE STRUCTUUR](#)

De ontwikkelvelden van het basisonderwijs

 Leerplannen

Leerplannen

1

x

v

Alle studierichtingen / basis opties /

...

Huidige zoekopdracht wissen.

Alle finaliteiten

 Mens & samenleving - I A (v2) Muziek - I AB (v2) Natuur en ruimte - I B (v2) Natuur, ruimte & techniek - I A (v2) Natuur, ruimte & techniek - I B (v2) Natuurwetenschappen - I A (v2) Nederlands - I A (v2) Nederlands - I B (v2) Techniek - I A (v2) Techniek - I B (v2) Wiskunde - I A (v2) Wiskunde - I B (v2)[NAAR DE LEERPLANNEN VAN DE OUDE STRUCTUUR](#)

Welkom bij het leerplan
Zin in leren! Zin in leven!

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN

Maak kennis met visie en concept

Onder 'concept' gidsen we je doorheen de krachtlijnen van het leerplan. Je ontdekt er wat het betekent om met een Zill-bril naar het leren te kijken.

[CONCEPT >](#)

Raadpleeg het leerplan

Onder 'leerinhoud' kaderen we alle ontwikkelvelden en -thema's. Je kunt er de generieke doelen en hun inhouden en leerlijnen raadplegen.

[LEERINHOUD >](#)

Vind inspiratie en voorbeelden

In de 'bib' snuister je door illustraties en begrippen bij zowel visie als leerinhouden. Je gebruikt de 'bib' om doorheen de website te zoeken.

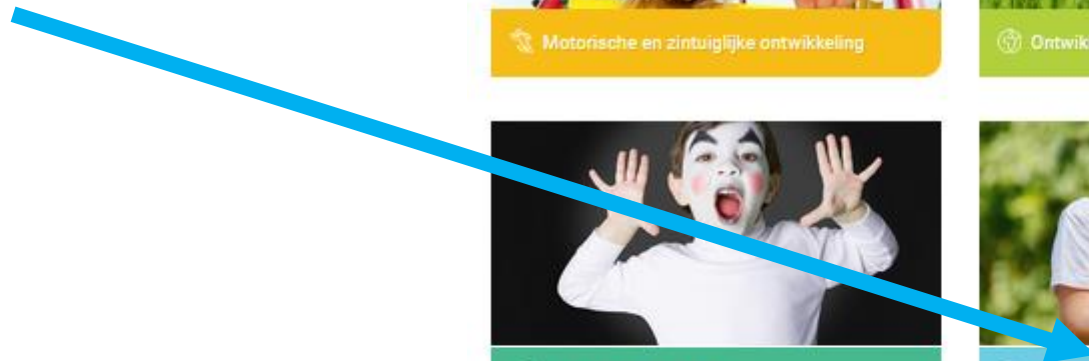
[BIB >](#)

Ga aan de slag met onze hulp

Onder 'support' vind je alle materialen en tips die je helpen om het leerplan te implementeren en om met de tools te leren werken.

[SUPPORT >](#)

De ontwikkelvelden van het basisonderwijs

Taalontwikkeling

[Ik verken talen en talige diversiteit om me heen.](#)

[Ik zet mijn talige vaardigheden steeds efficiënter in om betekenisvolle situaties met taal aan te pakken.](#)

In dit ontwikkelveld ligt het accent op het stimuleren van de taalontwikkeling door het creëren van betekenisvolle situaties. Een goede beheersing van het Nederlands is zeer belangrijk en krijgt een zichtbare plaats. Ook de doelen voor het formele onderwijs Frans zijn duidelijk terug te vinden. In de huidige samenleving zijn steeds meer talen te horen en is meertaligheid een meerwaarde. Daarom krijgen ook andere talen een plaats in dit ontwikkelveld. De ontwikkeling van al deze talen staat niet los van elkaar: kinderen zetten hun kennis en vaardigheden van de ene taal in bij het ontdekken van de andere taal.

[Lees meer >](#)

DE ONTWIKKELTHEMA'S VAN TAALONTWIKKELING

Talige grondhouding

Mondelinge taalvaardigheid Nederlands

Mondelinge taalvaardigheid Frans

Schriftelijke taalvaardigheid Nederlands

Schriftelijke taalvaardigheid Frans

Taalbeschouwing Nederlands

Taalbeschouwing Nederlands

< VORIG THEMA

VOLGEND THEMA >

Ik denk in of vanuit een betekenisvolle situatie na over taal, over mijn taalgebruik en dat van anderen. Ik pas de inzichten toe in mijn taalgebruik.

Dit ontwikkelthema beschrijft de op welke wijze leerlingen de (on)regelmatigheden van taal onderzoeken. Dat onderzoek gebeurt steeds in relatie tot taalgebruik en dus over taal die écht wordt gebruikt. Ze denken na over verschillende aspecten van taal en ontdekken gaandeweg regels over taalverschijnselen die ze al lang beheersen. Dit 'nadenken over' is een cyclisch proces waarin waarnemen, beïnvloeden en

Lees meer >

T0tn1

Nadenken over taalgebruik en de belangrijkste factoren van een communicatieve situatie. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken

T0tn2

Nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken

Nadenken over taalgebruik en de belangrijkste factoren van een communicatieve situatie. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken

2.5-7j

Op initiatief van en met hulp van de leraar eenvoudige boodschappen in betekenisvolle situaties waarnemen en er zich over verwonderen aan de hand van de vragen van het communicatiemodel

7-9j

Met hulp van de leraar boodschappen in betekenisvolle situaties die nauw aansluiten bij de leefwereld waarnemen en er zich over verwonderen aan de hand van de vragen van het communicatiemodel

7-9j

Bij het nadenken over het communicatiemodel volgende termen kennen en gebruiken:

spreker, schrijver

luisteraar, lezer

< VORIG DOEL

VOLGEND DOEL >

Illustraties

Begrippen

OD/ET

- De leerlingen analyseren het campagnemateriaal voor hulp naar aanleiding van een humanitaire noodsituatie aan de hand van de vragen van het communicatiemodel
- Naar aanleiding van 'De dag van de thuistaal' houden de leerlingen van de derde graad een klasgesprek over verschillende talen. De leerlingen zoeken in kleine groepjes uit wat de belangrijkste taalbeschouwelijke termen zijn
- De leerlingen denken na over krachtig gebruik van taal in slogans over het klimaat en onderzoeken deze slogans aan de hand van vragen van het communicatiemodel
- De leerlingen denken na over de doeltreffendheid van de titel van de film 'Wij zijn mensen'.

 Leerplannen

Leerplannen

1

x

v

Alle studierichtingen / basis opties /

...

Huidige zoekopdracht wissen.

Alle finaliteiten

 Mens & Samenleving - I A (v2) Muziek - I AB (v2) Natuur en ruimte - I B (v2) Natuur, ruimte & techniek - I A (v2) Natuur, ruimte & techniek - I B (v2) Natuurwetenschappen - I A (v2) Nederlands - I A (v2) Nederlands - I B (v2) Techniek - I A (v2) Techniek - I B (v2) Wiskunde - I A (v2) Wiskunde - I B (v2)[NAAR DE LEERPLANNEN VAN DE OUDE STRUCTUUR](#)

▼ 4. Taal, taalgebruik en taalsysteem

Taalsysteem en strategieën ondersteunen het taalgebruik en zijn geen doel op zich. De doelen uit deze component staan in nauwe relatie met de andere leerplandoelen.

NEDb 17

De leerlingen gebruiken het inzicht in taal om boodschappen over te brengen en te begrijpen:

- **communicatiemodel** toepassen: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, doel;
- taalhandelingen gebruiken;
- taalregisters gebruiken: Standaardnederlands, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands;
- **taalgedragsconventies** inzetten: afspraken die behoren bij taalgebruik in bepaalde situaties;
- stereotypering.

Taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Wenk

Het accent ligt hier duidelijk bij het overbrengen en begrijpen van de boodschap. De doelstelling beoogt een geïntegreerde aanpak met andere doelen.

Wenk

De leerlingen denken na over het taalgebruik (hun communicatie) met de negen vragen van het communicatiemodel.

Wenk

De leerlingen zoeken welke informatie ze in een zin vinden, dat kan met sleutelvragen.

Wenk

Taalgedragsconventies kan je best beperken tot de meest relevante, bv. correct en gepast aanspreken van volwassenen, aandacht voor register ...

Wenk

Leerlingen verwerven inzicht en reflecteren op hun taal en op het taalsysteem. Reflecteren, nadenken over, gebruiken ... betekent ook waarnemen, interpreteren en begrijpen, verwerken:

ZILL & LLinkid

Vertrekpunt: vergelijkende studie leerplandoelen BaO en SO (1B)

- werkdokument doelen Wiskunde
- werkdokument doelen Nederlands

TAAL, TAALGEBRUIK EN TAALSYSTEEM

Taalsysteem en strategieën ondersteunen het taalgebruik en zijn geen doel op zich.
De doelen uit deze component staan in nauwe relatie met de andere leerplandoelen.

BG

Leerplandoel Llinkid

Generiek doel Zill

LPD 17 De leerlingen gebruiken het inzicht in taal om boodschappen over te brengen en te begrijpen:

- communicatiemodel toepassen: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, doel;
- taalhandelingen gebruiken;
- taalregisters gebruiken: Standaardnederlands, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands;
- taalgedragsconventies inzetten: afspraken die behoren bij taalgebruik in bepaalde situaties;
- stereotypering.

Taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Samenhang algemene vorming: Engels-Frans LPD 13; Mavo LPD 13

Wenken:

- Het accent ligt hier duidelijk bij het overbrengen en begrijpen van de boodschap. De doelstelling beoogt een geïntegreerde aanpak met andere doelen.

- De leerlingen denken na over het taalgebruik (hun communicatie) met de negen vragen van het communicatiemodel.

- De leerlingen zoeken welke informatie ze in een zin vinden, dat kan met sleutelvragen.

- Taalgedragsconventies kan je best beperken tot de meest relevante, bv. correct en gepast aanspreken van volwassenen, aandacht voor register ...

- Leerlingen verwerven inzicht en reflecteren op hun taal en op het taalsysteem. Reflecteren, nadenken over, gebruiken ... betekent ook waarnemen, interpreteren en begrijpen, verwerken.

TOtg5 bereid zijn om taal correct, verzorgd en gepast te gebruiken

TOsn1 een schriftelijke boodschap verwerken

- Informatie herkennen en selecteren (in instructies, schema's, tabellen en informatieve teksten uit tijdschriften en andere media)
- Informatie ordenen, verbinden en samenvatten (uit verhalen en informatieve teksten, uit kinderboeken, schoolboeken en andere media)
- Informatie beoordelen (uit verhalen, brieven, uitnodigingen en reclameteksten uit verschillende media)

TOsn3 een schriftelijke boodschap overbrengen

- vrij schrijven (over gevoelens, ervaringen, gedachten, verwachtingen)
- zich expressief uiten (over gevoelens, gedachten, meningen en fantasieën)
- informatie overzichtelijk neerschrijven (in aantekeningen, antwoorden, oproepen, instructies, formuleren, correspondentie)

TOtn1 nadenken over taalgebruik en de belangrijkste factoren van een communicatieve situatie. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken

7-9:

- bij het nadenken over het communicatiemodel volgende termen kennen en gebruiken: spreken, schrijver - luisteraar, lezer

TOtn2 nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken.

- Woorden en woordsoorten

2,5 - 12:

ZILL & LLinkid

Leeswijzer

Linker kolom → Leerplandoel 1B

Rechter kolom → Generiek doel BaO

vb. WDIw3 TOtg5 **IVoz1**

kleur drukinkt = kleur ontwikkelveld

Overlap in doelen gespot?

Signaal!

Dit doel komt nog aan bod in 1^e graad B-stroom

- 1) Streef behalen van *alle gehele* doelen na (GC gedachte)
Indien blijvende frustratie kind na herhaald oefenen en remediëring
- 2) Streef het doel na, maar
 - aan een lagere ontwikkelstap
vb. onthouden, nog niet begrijpen $\rightarrow 8 + 4 = 12 // 8+2 = 10 +2 = 12$
 - hanteer hulpmateriaal \rightarrow tip: wenken LlinkidIndien blijvende frustratie kind na lagere ontw.stap en met materiaal
- 3) Verlaat (voorlopig) dit doel voor deze leerling

Taxonomie van Bloom

Doel aanpakken op lagere ontwikkelstap

ONTHOUDEN

BEGRIJPEN

TOEPASSEN

ANALYSEREN

EVALUEREN

CREËREN

<p>De leerling voert met behulp van ICT bewerkingen uit. Inzicht in <u>grootte-orde</u>, natuurlijke en negatieve getallen, eenvoudige procenten en breuken.</p> <p><u>Wenken:</u> - De leerling kan met behulp van ICT (GSM, computersoftware, zakrekenmachine ...) bewerkingen met natuurlijke getallen en positieve decimale getallen met maximaal 2 cijfers na de komma uitvoeren in realistische situaties. Dit kan bijvoorbeeld het berekenen van een reductie in de solden zijn, de aankoopprijs per koper berekenen in geval van een gezamenlijke aankoop, de bijdrage per deelnemer na een gezamenlijk dagje uit ... Hierbij is het nuttig dat men vooraf de <u>grootte-orde</u> van het resultaat van de bewerking kan schatten zodat de leerling een realistisch idee heeft van het resultaat. Ook het zinvol afronden van het resultaat van een bewerking is noodzakelijk. Indien voor een daguitstap bv. 1,4 bussen nodig zijn om leerlingen naar hun bestemming te brengen, is het noodzakelijk om 2 bussen te bestellen in plaats van 1: indien voor een traktatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke getallen <p>7-9</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De vermenigvuldigingstafels tot 10 inzichtelijk verwerven in betekenisvolle situaties ➤ De vermenigvuldigingstafels tot 10 paraat kennen <ul style="list-style-type: none"> • <i>Breuken</i> <p>10-12</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eenvoudige breuken vermenigvuldigen met een natuurlijk getal <ul style="list-style-type: none"> • Kommagetallen <p>10-12</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Een eenvoudig kommagetal vermenigvuldigen met een natuurlijk getal <ul style="list-style-type: none"> • Delen <ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke getallen <p>7-9</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De deeltafels tot 10 inzichtelijk verwerven in betekenisvolle situaties ➤ De deeltafels tot 10 paraat kennen <ul style="list-style-type: none"> • Breuken <p>10-12</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eenvoudige breuken delen door een natuurlijk getal <ul style="list-style-type: none"> • Kommagetallen <p>10-12</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eenvoudige kommagetallen delen door een natuurlijk getal <p>WDrv3 de rekenmachine met inzicht gebruiken</p> <p>8-10:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De volgende toetsen ontdekken: aan/uit, cijfertoetsen, +, -, x, :, om natuurlijke getallen in te tikken - om bewerkingen met natuurlijke getallen uit te voeren <p>10-12:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De volgende toetsen correct gebruiken: aan/uit, cijfertoetsen, +, -, x, :, om natuurlijke getallen en kommagetallen in te tikken - om bewerkingen met natuurlijke getallen en kommagetallen uit te voeren ➤ De rekenmachine gebruiken als controlemiddel bij bewerkingen
---	--

Opgelet!

- 1^e kolom **BG** = Basis Geletterdheid
 - doel dat ELKE IIn dient te kennen na de 1^e graad

<p>BG</p>	<p>LPD 5.1 De leerlingen brengen mondelinge en schriftelijke boodschappen over in teksten met andere criteria, met een of meer andere vereisten. Wenken: - Van zodra je de leerlingen gesproken en geschreven teksten met een of meer andere tekstkenmerken laat produceren, ben je verdiepend aan de slag. Je kan kiezen voor een andere structuur, samenhang, inhoud, woordenschat. - Met dit verdiepingsdoel realiseren de leerlingen LPD 6 van Nederlands A-stroom.</p> <p>De leerling drukt zich schriftelijk en mondeling verstaanbaar uit. In vergelijking met het overeenkomstige LPD 5 in Nederlands B stroom is het taalinzicht beperkt; dat betekent dat de leerling kennis heeft van taalgedragsconventies en registers, eenvoudige grammaticale constructies en zinspatronen, spelling van frequente woorden en uitspraak van hoogfrequente klanken en combinaties. Bij het schrijven en het spreken wordt verwacht dat uitspraak,</p>	<p>TOtg5 bereid zijn om taal correct, verzorgd en gepast te gebruiken</p> <p>TOmn2 een mondelinge boodschap overbrengen 9 - 12: ➤ spreekgemak ervaren ➤ boodschappen overbrengen met: gepaste formuleringen - inhoudelijke samenhang - aandacht voor spreektechnische aspecten - aandacht voor niet-talige aspecten (zoals mimiek en lichaamstaal)</p> <p>TOsn3 een schriftelijke boodschap overbrengen 9 - 12: ➤ schrijfgemak ervaren ➤ boodschappen schrijven met: gepaste woordkeuze en correcte zinsbouw - inhoudelijke samenhang - beeldende elementen ter ondersteuning van de boodschap</p>
------------------	---	---

Nederlands 1B (SO) – taalontwikkeling (Bao)

	<p>woordkeuze, zinsbouw, spelling, register en lichaamstaal het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan. Kortom: de leerling is in staat om in het dagelijkse leven zowel schriftelijk als mondeling duidelijk te maken wat hij bedoelt.</p>	<p>TOsn4 bij het schrijven aandacht besteden aan zins- en tekststructuur, lay-out en beeldende elementen, leesbaarheid, spelling en interpunctie 9 - 12: ➤ aandacht besteden aan de structuur van de boodschap</p>
--	---	---

Opgelet!

Doelen BasisGeletterdheid (BG)

= doel dat ELKE leerling dient te kennen/kunnen na de 1^e graad

Weet ...

- dat dit doel nog 2 jaar na de basisschool wordt ingeoeffend
- dat dit doel noodzakelijk is om te participeren in de maatschappij

Niet te snel dit doel verlaten!

Wel het doel oefenen aan een lagere ontwikkelstap

→ goede fundering leggen om in de 2 jaren SO op verder te bouwen

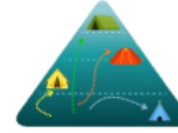
Wel inzetten op vergroten van zelfstandigheid II

→ neem dit element mee in het selectieproces

vb. compenseren dmv opzoekkaart/ZRM verhoogt zelfredzaamheid II

Proeftuin Handvaten voor een Zorgpad LEREN

Fiche: zelfstandig werken

Zelfstandig werken =
 Je werk goed uitvoeren zonder hulp van anderen.
 Bij een probleem dit eerst zelf proberen oplossen.

Zelfstandig werken:

- is een **proces**
- is niet 1 vaardigheid!
- bestaat uit **aparte deeltaarigheden (functies)**
- moeten we de leerling **expliciet aanleren**.

Waarom zelfstandig werken?

- Menselijke basisbehoefte → autonomie
- Noodzakelijke vaardigheid huidige maatschappij
- Toename (leer-)motivatie
- Hogere graad (leer-)tevredenheid
- Onderdeel goed klasmanagement
- Verhoogt effectieve leertijd

2 factoren doorslaggevend bij ontwikkeling van zelfstandig werken bij kinderen en jongeren:
 → een **schoolbeleid** dat, over alle leerjaren heen, een context creëert waarbij zelfstandigheid en zelfstandig werk centraal staan. Van visie, tot klasinrichting, lesroosters, ...
 → de **competentie van de leerkracht om zelfstandig leren vorm te geven** in de klas.

Fasen & rollen zelfstandig werken

Fasen van het kind ↗	Rol als leerkracht ↘
Zelf werken	Voordoet
Zelfstandig werken	Begeleiden & activeren
Zelfstandig leren	Overlaten & stimuleren

Naarmate de zelfstandigheid van de leerling toeneemt, neemt het aantal functies dat de leerkracht voor de leerling opneemt af. De leerling neemt deze functies zelf op.

Zelfstandig werken biedt leerkracht de mogelijkheid om gemiddelde/sterke leerlingen aan het werk te zetten. Dit creëert 'extra' tijd om met een leerling in verhoogde zorg of hoger in het zorgcontinuüm aan de slag te gaan.

Zelfstandig werk bestaat uit **deeltaarigheden (functies)** zoals:

- doel/verwachte resultaat bepalen
- aandacht leerling richten op de te leren info
- opnemen van (nieuwe) leerstof
- taak selecteren
- (ondersteunend) materiaal kiezen

Functie =
 zaken die de leerkracht doet of zegt om taak van begin tot eind te plannen, uit te voeren, bij te sturen, af te ronden en te evalueren.

Oefening

Dus... een proces van opzoeken, vergelijken, wikken en wegen
Eens zelf proberen...

- Neem blad: Getallenleer – Meetkunde & Metend rekenen – Algebra
- Linker kolom = Llinkid doelen
Zoek overeenkomstige ZILL doelen
- Noteer afkorting vb. W_{Drv1} in rechter kolom
- Tip raadpleeg generieke doelen & ontwikkelstappen in ZILL via <https://zill.katholiekonderwijs.vlaanderen/#!/leerinhoud>

Oefening

GETALLENLEER	
Leerplandoel 1B zoals in Linkid	Generiek doel Zijl
Vraagstukken en probleemoplossend denken:	
<p>LPD 10 De leerlingen ordenen natuurlijke getallen, negatieve getallen, kommagetallen en breuken met behulp van symbolen. De volgende symbolen komen aan bod: $<$, $>$, $=$, \neq. Voor het bereiken van dit leerplandoel zet je ICT functioneel in. Voorbeelden van betekenisvolle contexten: de graden op een thermometer, het saldo op een bankrekening, vergelijken van prijzen in de winkel</p>	

MEETKUNDE EN METEND REKENEN	
Leerplandoel 1B zoals in Linkid	Generiek doel Zijl
<p>LPD 16 De leerlingen stellen lijnstukken met gegeven lengte en hoeken met gegeven grootte grafisch voor. Grafisch voorstellen door te tekenen met behulp van meetlat en geodriehoek komt aan bod. Wenken: - Het grafisch voorstellen kan ook met behulp van ICT gebeuren.</p>	

ALGEBRA	
Leerplandoel 1B zoals in Linkid	Generiek doel Zijl
<p>LPD 26 De leerlingen bepalen punten in vlakke grafische voorstellingen door middel van coördinaten. De leerlingen bepalen ook coördinaten van punten in het vlak (a.d.h.v. een assenstelsel). Samenhang algemene vorming: Natuur, ruimte & techniek LPD 8; Natuur en ruimte LPD 9 Wenken: - Voorbeelden van vlakke grafische voorstellingen: landkaarten en plattegronden</p>	

CONCEPT

LEERINHOUD

BIB

SUPPORT

Het ordeningskader

De ontwikkelvelden van het basisonderwijs

♥ Socio-emotionele ontwikkeling

⚡ Ontwikkeling van een innerlijk kompas

📍 Ontwikkeling van initiatief en verantwoordelijkheid

onderwijs.vlaanderen/#!/leerinhoud/OW

CONCEPT

LEERINHOUD

BIB

SUPPORT

waarmee we kinderen uitnodigen om naar de werkelijkheid te kijken, ontdekken ze hoe alles met elkaar samenhangt. Via uitdagende vragen en onderzoekende opdrachten stimuleren we kinderen tot exploreren en experimenteren, ze proberen dingen uit en raadplegen bronnen. Op die manier krijgen ze vat op die grote wereld.

Begrippen

Geen begrippen

[alle begrippen in de bib >](#)

Leeruitkomst

Ik ben nieuwsgierig naar de wereld waarin ik leef. Ik exploreer mijn omgeving en verwerf inzicht in de wereld in al zijn dimensies.

Oriëntatie op de samenleving

Ik ben nieuwsgierig naar en draag bij tot het samenleven van mensen. Ik zie in hoe samenlevingen functioneren.

Oriëntatie op bewegingscultuur

Ik ben geïnteresseerd in bewegingscultuur . Ik speel, sport en beweeg.

Oriëntatie op tijd

Ik ben nieuwsgierig naar evolutie en ontwikkel historisch besef. Ik kan tijd inschatten, plannen en ordenen.

Oriëntatie op de ruimte

Ik verken en waardeer mijn omgeving en ontwikkel geografisch besef. Ik beweeg me veilig in het verkeer.

Oriëntatie op techniek

Ik ben nieuwsgierig naar technische systemen en processen en pas ze toe. Ik zie in hoe techniek , wetenschap en samenleving elkaar beïnvloeden.

Oriëntatie op natuur

Ik verken de natuur en ben er dankbaar voor. Ik wil meer te weten komen over de natuur en de kosmos.

[CONCEPT](#)[LEERINHOUD](#)[BIB](#)[SUPPORT](#)[Ontwikkeling van ori...](#) / [Oriëntatie op de samenleving](#)

Oriëntatie op de samenleving

[< VORIG THEMA](#)[VOLGEND THEMA >](#)

Ik ben nieuwsgierig naar en draag bij tot het samenleven van mensen. Ik zie in hoe samenlevingen functioneren.

Binnen dit ontwikkelthema beschrijven we hoe leerlingen de diversiteit binnen onze samenleving ontdekken en waarderen. We brengen ze in contact met verschillende wijzen waarop mensen hier en elders samenleven. We onderzoeken hoe mensen in hun levensonderhoud voorzien. Daarbij maken de leerlingen kennis met beroepen, met vrijwilligerswerk, met kopen en verkopen en met duurzaam

[Lees meer >](#)

- OWsa1** Ervaren, onderzoeken, vaststellen en illustreren hoe mensen op verschillende manieren samenleven en groepen vormen >
- OWsa2** Ervaren, onderzoeken, vaststellen en uitdrukken hoe mensen in hun levensonderhoud voorzien >
- OWsa3** Ervaren, onderzoeken, vaststellen en uitdrukken hoe mensen goederen en diensten produceren, verhandelen en consumeren en hoe dit hun leven beïnvloedt >
- OWsa4** Ervaren en vaststellen welke aspecten ondernemen duurzaam maken en zich daarover uitdrukken >
- OWsa5** De ongelijke verdeling van welvaart en het onderscheid tussen welvaart en welzijn onderzoeken en illustreren en solidariteit waarderen >

CONCEPT

LEERINHOUD

BIB

SUPPORT

7-10j

Kennismaken met organisaties die bewaken dat producten tegen een rechtvaardige prijs worden verkocht.

10-12j

Ervaren, onderzoeken en illustreren:

- wat winst en verlies inhouden
- hoe de prijs van een product tot stand komt
- hoe koopgedrag beïnvloed wordt door reclame

10-12j

Kritisch nadenken over het beheer en de besteding van zakgeld

10-12j

Vaststellen en uitdrukken:

- welke landen eigen munten hebben en dat men in Europa streeft naar een eenheidsmunt
- hoe mensen naast geld ook alternatieve ruilmiddelen gebruiken (lets, bitcoin ...)
- hoe mensen ook belangeloos bijdragen aan het welzijn van anderen

leergesprek na het bekijken van een filmpje over wat Oxfam-werldwinkels doet.

- In het kader van de warmste week, kiezen de leerlingen een goed doel en een 'product' of 'dienst' die ze te koop zullen aanbieden. Ze denken na wat ze nodig hebben voor de

[alle illustraties en voorbeelden >](#)

Getallenleer

LPD 10: De leerlingen ordenen natuurlijke getallen, negatieve getallen, kommagetallen en breuken met behulp van symbolen

- OWsa3: handel

10-12j: kritisch nadenken over het beheer en de besteding van zakgeld

- MEva1 technische en instrumentele vaardigheden

8-12j: Klaviervaardigheden ontwikkelen waaronder: toetsenbord hanteren

10-12j: tabel invoegen

Getallenleer

LPD 10: De leerlingen ordenen natuurlijke getallen, negatieve getallen, kommagetallen en breuken met behulp van symbolen

- **WDlw6: gelijkheid- en basisbewerkingen**

6-12j: het gelijkheidsteken (=) correct gebruiken bij het noteren van een bewerking

6-12j: met gelijkheden redeneren door handelend ervaringen op te doen

- **WDgk1: hoeveelheden**

6-8j: de vergelijkingen voorstellen met de symbolen =, \neq , $<$, $>$ binnen het getalbereik van 100

8-10j: idem binnen het getalbereik van 100 000

10-12j: idem binnen het getalbereik van 100 000 000

Getallenleer

LPD 10: De leerlingen ordenen natuurlijke getallen, negatieve getallen, kommagetallen en breuken met behulp van symbolen

- **WDgk3: natuurlijke getallen**

- ***Ordenen**

- 6-7j: natuurlijke getallen tot 20 ordenen en op een getallenlijn plaatsen

- ...

- 10-12j: natuurlijk getallen tot 100 000 000 ordenen en op een getallenlijn plaatsen

- ***Van natuurlijke getallen naar negatieve getallen**

- 6-8j: onderzoeken en vaststellen van negatieve getallen in betekenisvolle situaties zoals bij temperatuur en kelderverdieping

- 8-12j: gehele negatieve getallen lezen, schrijven en vergelijken in betekenisvolle situaties

Getallenleer

LPD 10: De leerlingen ordenen natuurlijke getallen, negatieve getallen, kommagetallen en breuken met behulp van symbolen

- **WDgk4: breuken, kommagetallen, percenten**

***Breuken**

Vb. 10-12j: eenvoudige breuken gelijknamig maken ifv het optellen en aftrekken van breuken of ifv het ordenen en vergelijken van breuken – breuken gelijknamig maken en op een getallenlijn plaatsen en daarbij de term ‘gelijknamige breuk’ kennen en gebruiken

***kommagetallen**

Vb. 9-12j: kommagetallen met hoogstens 3 decimalen vergelijken, ordenen en op een getallenlijn plaatsen

***Onderlinge relaties**

10-12j: de gelijkwaardigheid van breuken, kommagetallen en procenten onderzoeken en vaststellen in betekenisvolle situaties – omzettingen maken in betekenisvolle situaties

Meetkunde en metend rekenen

LPD 16: De leerlingen stellen lijnstukken met gegeven lengte en hoeken met gegeven grootte grafisch voor

- **MZkm2: functionele grepen gedifferentieerd gebruiken voor het hanteren van voorwerpen**

- **WDmk2: meetkundige objecten**

- *punten, lijnen en vlakken**

8-10j: een punt, een rechte en een lijnstuk tekenen en noteren

- *Hoeken**

6-8j: rechte, stompe en scherpe hoeken herkennen, benoemen, tekenen, noteren, classificeren

Algebra

LPD 26: de leerlingen bepalen punten in vlakke grafische voorstellingen door middel van coördinaten

- **OWru6: Oriënteren en kaartvaardigheid**

- ***Algemene oriëntatie en kaartvaardigheid**

- 10-12j: een school hanteren bij het oriënteren op verschillende kaarten, digitale toepassingen en in een atlas

- 10-12j: betekenisvolle plaatsen en gebeurtenissen lokaliseren op passende kaarten, in een atlas en via digitale toepassingen

Algebra

LPD 26: de leerlingen bepalen punten in vlakke grafische voorstellingen door middel van coördinaten

- **WDIw3: wiskundige problemen oplossen in betekenisvolle situaties binnen en buiten de klas en de redeneringen daarbij onderbouwen, vergelijken, bijsturen, weergeven en beoordelen**

9-12j: problemen zoals rekenraadsels, breinbrekers en andere wiskundige problemen met betrekking tot getallen, meten en meetkunde oplossen, oplossingen onderzoeken, vergelijken, bijsturen, beargumenteren, bespreken en daarbij wiskundige heuristieken ontdekken, kennen en gebruiken

Algebra

LPD 26: de leerlingen bepalen punten in vlakke grafische voorstellingen door middel van coördinaten

- **WDmk1: ruimtelijke oriëntatie en relaties**

8-12j: ruimtelijke wiskundige problemen oplossen gebruikmakend van
o.a. wiskundige coördinatenstelsels en coördinaten